

Samenvatting veiligheidsonderzoek



De afgelopen maanden hebben wij, onder leiding van de waterschappen, intensief gekeken naar de huidige en toekomstige veiligheid van de rivier. Oftewel, zijn de dijken nog hoog genoeg? Het ging ons hierbij dus alleen om een toets op hoogte en niet op stevigheid van de dijken. Deze stevigheidstoets wordt parallel uitgevoerd door daadwerkelijk grondmonsters te nemen uit de dijken. De uitkomsten daarvan zijn in de loop van 2010 helder.

De Vecht bestaat voor wat betreft de dijken uit twee verschillende trajecten. Het traject tussen Ommen en het Zwarte Water is beveiligd door primaire waterkeringen. Deze keringen vallen onder de verantwoordelijkheid van de rijksoverheid en worden beheerd door het waterschap Groot Salland. Deze dijken hebben een veiligheid van eens in de 1250 jaar. Het tweede traject (Grens - Ommen) heeft regionale waterkeringen. Deze keringen vallen onder de verantwoordelijkheid van de provincie en worden beheerd door het waterschap Velt en Vecht. Voor deze keringen geldt de norm eens per 200 jaar.

Wat betreft de hoogte van de dijken is de situatie anno 2009 op orde. Voor de situatie na 2020 is er het volgende beeld:

- De primaire waterkeringen langs de Vecht, zijnde de keringen benedenstrooms van Ommen voldoen (toetsing normen 2006) op hoofdlijnen voor wat betreft de hoogte van de dijken. Wel is er sprake van een aantal lokale knelpunten voornamelijk in het gebied tussen Ommen en Dalfsen. In dit gebied zijn maatregelen op termijn noodzakelijk.
- De regionale waterkeringen vanaf de grens tot aan de stuw Hardenberg voldoen redelijk aan de hoogtetoets. Maatregelen op termijn zijn noodzakelijk.
- Vanaf de stuw Hardenberg tot aan de brug bij Ommen is er minder sprake van dijken, maar meer van natuurlijk reliëf (de Vecht loopt echt in een dal). Uit het veiligheidsonderzoek volgt dat de bestaande hoogwaterlijn (lijn met punten waar hoogwater verwacht kan worden) niet overal meer klopt. Dit geeft geen veiligheidsproblemen, maar betekent wel dat op termijn een nieuwe hoogwaterlijn moet worden vastgesteld.

Het gaat hierbij nadrukkelijk om de toets op dijkhoogten. Ook als de dijk hoog genoeg is, kan uit de huidige toetsingsronde nog blijken dat er aanvullende maatregelen nodig zijn voor de stabiliteit van de dijken.

Verder onderzoek is gedaan naar klimaatverandering en de effecten van een mogelijke peilverhoging op het IJsselmeer, conform de aanbevelingen van commissie Veerman. Onder invloed van klimaatverandering nemen de maatgevende waterstanden in de toekomst toe en neemt de omvang van het hoogwaterprobleem toe. Dit betekent dat voor het ontwerp van maatregelen voor de halfnatuurlijke Vecht de klimaatverandering mee wordt genomen als uitgangspunt. Hoogwaterverlaging kan bereikt worden door maatregelen zoals verdere rivierverruiming of het afgraven van het winterbed om daarmee ook in de verticale zin de rivier meer ruimte te geven.

De invloed van een eventuele peilstijging op het IJsselmeer conform Commissie Veerman loopt tot aan Ommen. Omdat er pas in 2015 duidelijkheid zal zijn over de omvang van peilverandering op het IJsselmeer, zullen het ontwerp en eventuele maatregelen in het traject benedenstrooms van Ommen voldoende robuust moeten zijn.